

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egész évre 12 .
 Vidéken: negyedévre . . . 5 .
 Egész évre 20 .

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adódnak vissza.

Agrárszervezkedés.

Debreczen, június 10.

Ha az ügyszeretetet és ügybuzgalmat tekintjük, kalapot kell emelni azon férfiak előtt, kik a magyar mezőgazdaság élén állván, áldozatot és fáradságot nem kímélve, dolgoztak a reájuk bízott osztály érdekében. A hőmérő higánya az ég felé tör folyton s a jó merkantilisek már régen a tenger mellett és a fenyvesekben keresnek üdülést a fojtó meleg ellen, a mikor ime a mezőgazdaság kolomposai munkára gyűltek össze, mégpedig nagy munkára, ha nem is az ország, de legalább a maguk érdekében.

Az agrárkövetelések közt is akad sok jogos kívánság. De az agráriusok működését nem is lehet ebből a szempontból bírálni.

Az agrárius vívmányoknál nem a vívmány értékét, hanem azt a következetes munkálkodást kell megcsodálni, melynek eredménye nem maradhat el. És a komoly munka volna az, a mit első sorban lehetne az agráriusoktól eltanulni.

Ha pedig ez be fog következni, mint a hogy előbb-utóbb be kell

következnie, akkor igazán nincsen miért sajnálnunk azokat az áldozatokat, melyeket az ország az agráriusok érdekében hozott.

Kereskedelmi életünk terén be kell következnie annak a nagy fordulatnak, mely egyszeriben háttérbe fogja szorítani a jelen gyenge szereplőit. Meg kell szünnie annak, hogy a kereskedelem vezéreiből személyes érdekért áldozzák fel a maguk és az egész kereskedelem erejét, mialatt egy másik gazdasági faktor vívmányt vívmány után ér el az előbbi rovására.

Mindezt abból az alkalomból kifolyólag említjük fel, hogy a gazdaszövetség által egybehívott értekezlet sorban kifejezést adva különféle óhajításainak, elítéli, letorkolja ugyszólván az ország egész kereskedelmét.

Minden terv és minden határozat, melyet az említett értekezlet eddig hozott, egy-egy súlyos vád a kereskedelem ellen.

Minden, mit csak kívánni akarnak, mihez a kormány támogatását megnyerni igyekeznek, arra a kereskedelem gyengesége vagy rosszakarata miatt van szükségünk.

És ezt milyen szépen, milyen meggyőzően képesek kifejezni. — Lám itt is tanulhatna például Ballai miniszteri tanácsos, ki az értekezleten a kiszáradt pusztulásának okát a földéhségben látta.

Nem csoda tehát, ha a merkantilis érdekek háttérbe szorulnak. Ha Ballai ur valóban merkantilis érzelmű, a minőnek az agráriusok gondolják, akkor Ballai ur megmondhatta volna, hogy a kis gazdát is az teszi tönkre, a mi a kis-kereskedőket. A nagyok versenyképessége.

A gazdaszövetség által egybehívott értekezlet egyébként kimondta a raktárszövetkezetek létesítésének szükségességét.

Az országos központi hitelszövetkezet mintájára a raktárszövetkezeteket egy közös központban akarják egyesíteni. Ha találnak módot reá, akkor az országos központi hitelszövetkezetre bízzák a raktárszövetkezetek alapítását, ellenesetben egy külön intézményt fognak ezen célra létesíteni.

Míndez pedig végeredményül védekezés akar lenni a kereskedelem ellen, mely zsarol, uzsorásko-

A „Szabadság“ tárczája.

Az impressió.

Lecsaptam a tollat s ezzel az ósdi irányt, mely a fantázia nyomán alkot.

Impressió, közvetlen szerzett impressió termékenyítse az agyamban szunynyadó eszmét.

Regénytárgyra volt szükségem s ezt, valamint alakjait közvetlen benyomások révén fogom beszerezni.

Az exoziczió szinteréül egy vasuti indóházat választottam ki, minek folytán a központi pályaház felé vettem utamat. Mintegy félórával a Kassa-Oderbergi vonat indulása előtt a másodosztályu váróteremben helyezkedtem el.

A forgalom lanyha volt.

Egy középkorú, angolos külsejű ur ember kötötte le érdeklődésemet. Választékos öltözet, merev tartás és határtalan öntudatosság jellemezte.

Ez valami amerikai nábob vagy maga az aczélkirály, aki mesés kincsével magához váltotta az egész földi boldogságot.

Heureka! Ez az én emberem!

Egy főalak, vagy maga a hős, készülő regényemben.

Kevés vártatva a szórványosan érkező utasok közt két hölgy kötötte le figyelmemet. Az egyik tiszteletet keltő elegáns matrona, társa káprázatos szépségű lény.

Ez utóbbit az Isten is regényhősnőnek teremtette, de miféle összeköttetést találok az imént felfedezett regényhős és hősnő között?

Csendes elmélkedésem és megfigyelésem közepett, váratlan körülmény vonta magára érdeklődésemet. Bámulatál észleltem, hogy a sejtőleges truszt-király a legimpertinensebb módon fikszirozza hősnőmet. Vonásai egészen szét máltak a bámulatától. Fakó vérese-nézésű szemei, melyekkel a leány minden mozdulatát követte, lehetetlenül förtelmes gondolatokat keltettek bennem. Ösztönyszerűleg követtem őket a pénztárhoz és hallottam, hogy mind a ketten Poprád-Felkányig váltottak jegyet.

Visszamehetünk a váróterembe.

A szép lányka alá s föl sétált anyjával és a regényhős a legszemtelenebbül folytatta fikszirozását.

Rettenetes rémképek támadtak ben-

nem. Montepin, Gabauriau és társai keltek új életre fantáziámban.

A rémregényekben divott asszonyrablás elevenedik fel.

Végkép elfeledtem idejövetelem célját és nem láttam mást, mint egy gyönyörűsége szép leányt, akire egy alávaló nőcsábító, egy nőrabló vetette ki hálóját. Szilárd elhatározással léptem a hölgyek elé és mély meghajlás után így szóltam:

— Nagyságos asszonyom, én N. regényíró vagyok.

— Van szerencsém látásból, művei után pedig ön leányom kedvence.

A kedves kezek által megezírógatott hiuság egy pillanatra tulboldog mosolyt esalt ajkaimra.

Már nem emlékszem szó-szerint arra, amit mondtam, de lehetőleg gyöngéden figyelmeztettem az anyát — halk hangon, hogy a szép leány meg ne hallja — a kisasszonyt fenyegető veszélyre.

Ó nagysága hálásan köszönte figyelmemet, mondám:

— Férjemet, a ki ügyvéd, egyideig még Budapesthez kötik folyamatban levő peréi s egy fontos tárgyalás miatt pedig még ide se kísérhetett ki bennünket.

dik, gyáva és gyöngé. Már most igazán kíváncsiak vagyunk arra, hogy miként erősödjenek a kereskedelem ilyen erős áramlással szemben? Csak egy módot tudunk és pedig azt, hogy a kereskedelem vezető embereinek el kell sajátítani az agráriusok szorgalmát és ügyeszetét.

Mert meglehet ugyan, hogy a mezőgazdaság kedvéért egészen tönkre fogják majd tenni a kereskedelmet.

De még ennél is jóval bizonyosabb, hogy azután azok fognak új életre keltésén leginkább buzgólni, kik előbb született ellenségei valának.

B.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, június 10.

Miként rajzás idején a móhek, oly sűrű csoportokban szállingóztak be a képviselők ma a házba. A folyosókon egész délelőtt eleven volt az élet és folytonos a zsidongás. A delegácziós szünet után mindenki áhította a ház levegőjét a nagy vakáció előtt. Vagy hogy talán bucsuzkodni jöttek a Sándor-utcai palotába?

A miniszteri ajtó kilincseit egyik képviselő a másíknak adta át: valami ajándékot kell vinni a kerületnek.

A teremben pedig ugyancsak nyári hangulat uralkodott. Vidám zajongás közben referált egy egész ezred előadó, a kiket a kedélyes honatyák megéljeneztek.

A javaslatokhoz azonban senki sem szólott és így a napirendet hamarosan kimerítették.

Holnap majd annál több beszéd

hangzik el: az interpellálók kapnak válaszokat.

Az ülés előtt és után egyébről sem beszéltek egyébként, mint a Bécsből terjesztett válsághírrel. De e német neszéből ezuttal még kötve sem hitt el senki semmit.

Széll Kálmán miniszterelnök állig begombolkózott. Csupán Apponyival tárgyalt.

Annyit azonban illetékes és a miniszterelnökhöz közel álló képviselők határozottan kijelentettek, hogy *válság nincs!*

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, báró Fejérváry Géza, Plósz Sándor, Darányi Ignác és Láng Lajos.

Elnök bemutatja a beérkezett irományokat.

Széll Kálmán miniszterelnök benyújt egy szépmegyei és egy gácsországi község között levő határvitáról szóló jelentést és a horvát reginkoláris bizottság távoli jelentéseit terjeszti be.

Lukács László pénzügyminiszter az 1899. évi közösügyi zárszámadás végleges leszámolása szerint Magyarország terhére mutakozó tartozás fedezéséről javaslatot terjeszt be.

Szentiványi Árpád az állandó igazolóbizottság elnöke a tápéi mandátum tárgyában hozott ítélet megvizsgálására, illetve erre vonatkozó intézkedésre újabb 8 napi határidőt kér, mert a bizottság eddig nem volt határozatképes.

Szederkényi Nándor sürgősen utasítani kéri a bizottság tagjait, hogy pontosan teljesítsék kötelezéseiket.

Szentiványi Árpád védi a bizottságot. Felkiáltások: Ez kötelességmulasztás! Helytelen dolog!

Münnich Aurél személyes sértésnek tekinti a kötelességmulasztás vádját s azt visszautasítja, mert mindig teljesíti kötelességét úgy ő, mint a bizottság többi tagjai.

Elnök kijelenti, hogy itt kötelességmulasztásról szólni sem lehet. A bejelentést Szentiványi az ő felszólalására tette.

Novák József előadó beterjeszti a Temes-Béga szabályozásról szóló jelentést.

Molnár József előadó a zárszámadási jelentést terjeszti be.

Belicska Benő előadó bejelenti, hogy Láng Lajos (Eljenzés.) és Thoroczky Viktor gróf mandátumait ideiglenesen igazolták. Udvary Ferenc mandátuma kifogás alá esik és a b) pont alá sorozták.

Kristóffy József beterjeszti Hidvég és Remeteszeg megszüntetéséről és Maros-Tordamegyéből Marosvásárhely városához való hozzácsatolásáról szóló jelentését.

Neményi Ambrus előadó beterjeszti a műgyetem pótépületéről szóló jelentést és a kvótajelentést.

Rabár Endre a Kubik Béla és Rátkay László mentelmi ügyeire vonatkozó jelentéseket terjeszti be.

Következett a napirend.

Fassie Tódor előadó javaslatára egyhangulag elfogadták a képviselőház 1901. évi számadásait.

Rabár Endre előadó javaslatára elfogadták a mentelmi-bizottság javaslatát, mely szerint Horváth Gyula mentelmi joga a szolnoki választás folyamán nem sértetett meg.

Hegedűs Loránt előadó javaslatára vita nélkül fogadták el az 1893. évi IV. tez. 14. §-ának kiegészítéséről szóló javaslatot és Sopron városának házadómentessége tárgyában benyújtott jelentését.

Végül ugyancsak vita nélkül fogadták el a miniszterelnök jelentését a konvulzió illetékek szabályozásáról.

Elnök a holnapi ülésre mentelmi ügyeket és az interpellációkra adandó válaszokat tüzi ki.

Ezzel az ülés véget ért.

A szörnyeteg nem vette le adáz tekintetét a kiszemelt áldozatról.

Merész eltökéléssel szóltam:

— Ha nem tart tolaodónak nagyságos asszonyom, én is önökkel utazom Poprád-Felkáiig.

— Ön tulságosan szives. — Hogy fogadjunk el ekkora áldozatot?

— Sőt még vakmerőbb kérésem is van: Kegyeskedjék beleegyezését adni ahhoz, hogy kérdőre vonjam ezt az arczatlan embert.

Egy beleegyező pillantás után olyan elhatározással közeledtem a nőrabló felé, mint aki leszámolt a gondolattal, hogy ezt az ügyet csak egy életoltó kardvágás bonyolíthatja le.

— Uram.

Váratlanul alázatos hajlongás volt a válasz lakonikus rövidséggel kiejtett megszólításomra:

— Én annak a fiatal hölgynek . . . a férje vagyok.

— Kitűnő szerencsémnek tartom, hogy megismerhetem önt.

— Ön — jegyeztem meg villámló tekintettel — épen semmi néven nevezendő atyafiságban nem állok Dandin Györggyel.

— Nincs is szerencsém ismerni nevezett urat.

— De én — szóltam fenyegető hangon — én igen jól ismerem önt.

— Rendkívül hízogó reám nézve.

— Ön egy . . .

— Igen uram, én egy . . .

— Ne folytassa. Csak azt jegyzem még meg, hogy én rettenetes ember vagyok.

— Óh, oh! Pedig nem tetszik annak látszani.

— Félre a tréfával. Játszunk nyílt kártyákból. Jól tudom, hogy ki ön.

— De kérem alássan én eléggé ismert egyén is vagyok a fővárosban.

— Na ezzel nincs mit dicsekednie.

— De könyörgök . . .

— Jöjjön amoda, mert itt sokan állanak a közelben. Ott elintézhjük a többi.

És ezzel egy félreeső sarokba huztam őt.

A halkan folytatott rövid zárbeszéd után kissé furesa ábrázattal térhettem vissza a hölgyekhez. A mama önagysága egészen elhalmozott hálálkodásával és én esöndesen dadogtam, hogy:

— Legyen nyugodt. nagyságos asszonyom, minden rendben van.

Hát igen, rendben volt.

A szép Ernát elkísértem Tátrafüredig, el — az oltárig.

De még mai napig se volt annyi bátorságom, őszintén bevallani az én feleségemnek, hogy Don Quisotteként csak szélmalomtól mentettem én meg Dulczineámat. Mert az a rettenetes ember ott a pályaházban nem avégből adta át névjegyét, hogy bevezetésül szolgáljon egy párbajkihíváshoz, de hogy pontos tudomásom legyen eziméről, a mely így hngzik:

„Sose János nőszabó, IX. kerület Retek-uteza 17.”

És átadta e sorok kíséretében:

— Ó nagyságának oly remek alakja van, hogy Isten ellen való vétek ilyen rossz szabásu öltözettel, a melyet visel, tönkretenni. Igazán nem bírtam levenni szememet arról az elfussolt napernyőaljról, melyet ha az én műhelyemben méltóztatik készíttetni, megtetszenék látni miféle különbség.

Igy szereztem én — impresszáriót! Nem; de egy kedves feleséget.

Kövér Ilma.

Társadalmi bajok.

Debreczen, június 10.

E czim alatt közölni fogunk mindenemű társadalmunkat érdeklő dolgokat — legkivált kinövéseket, a melyeknek gyöngéd és tapintatos kézzel, — de néha kertész késsel való lemetzését kell, hogy egy feladatát hiven teljesíteni akaró közlőny programjába felvegye. Kiterjeszkedünk ugyan általában minden a közönséget és olvasóinkat érdeklő ügyre, de különös figyelmet Hajdúvármegye és Debreczen érdekeire fordítunk.

(Hirek az utczáról.) Beköszöntvén a forró nyári évad, kettőzött éberséggel ügyeljünk a magunk és embertársaink egészségére, kényelmére és üdülésére. Mert nem mindenkinek van módjában egyet gondolni és fürdőkre vagy más költséges helyekre költözni esaladostul együtt, sőt még nyaralója vagy szőlőskertje sincsen egynémelyikünknek, ahová elhúzódhatnék a napi fáradoalmak után a forró városi kőházak közül. Hanem van egyetlen kiránduló helyünk, mely édes mindnyájunké, az Isten adta „nagyerdő”! milyennel ily közvetlen közelséggel egy vidéki város sem dicsekedhetik. Becsüljük is meg ezt a ritka adományt és működünk közre egy akarattal sajtó és közönség, hogy minden lehető fejlesztést erre összpontosítsunk. Kezdjük el hát a sorozatot.

(A locsolás.) Sok szó esett mostanában erről a legfontosabb, egészséget és üdülést előmozdító dologról. A város az utolsó három évben már rendszeresen beilleszt 5—6000 koronát az utczák locsolatása czimén a költségvetésbe. Az első év — 1900 — oly szerencsés volt, hogy a megtakarításokból kocsit, vízfordókat be lehetett szerezni és most már egy vállalkozónak van kiadva a fűteza és a nagyerdei fásor közötti kocsit egy keskeny szalagja, melyet az hűségesen locsolat is, a felszereléseket és vizet a város, embert, lovat a vállalkozó ad. De az oldalakat bizony nem öntözi senki s ha egyegy kocsi vagy talyigás azon poroszkál végig, egetverő porfelhőt csap, amely egy félóra mulva sem száll le s egyszerre vége annak a csekély kis locsolás adta friss levegőnek. Ezen úgy segíthetne a hatóság, hogy megtiltaná a járműveknek ott, hol a kövezet vagy makadamburkolat van, a portengerben való hajtást, Egyébiránt szabályképen kellene Debreczenben behozni, hogy minden háztulajdonos köteles naponként reggel és este a háza frontja előtt elterülő utczát annak középső vonaláig — esetleg ha nagyon széles az utca vagy tereknél 10 méter mélységig locsoltatni. De most úgy vagyunk, hogy sokan, még azt a fennálló szabályt sem tartják be, hogy házaik előtt a gyalogjárdát reggel és este 6—7 órakor fellocsolják és nem tudunk még egyetlen esetet sem, hogy bárkit is ezen mulasztásért megbüntettek volna. Na de legyünk jó reménységgel, a tanács és mérnöki hivatalban utóbbi időben sok üdvös és jóakaratot láttunk e téren.

(A kutyák szájkosár nélkül.) Termérszer hangzott fel már a panasz, hogy Debreczen a kutyák iránt való rajongásban rögtön Konstantinápoly után következik, Egy humoráról és finom iz-

léséről híres uri ember többször mondotta már fülünk hallattára, „meglássátok, urak, nem lesz itt addig semmi rend, semmi erélyes fellépés, a míg valami veszett kutya egy pár fő-fő urat vagy hozzártartozóját meg nem mar, össze nem harapdál. Majd lesz akkor szájkosár, meg kutyafogdosztatás özönével!” És aligha nincs igaza társadalmunk e gavallér tagjának és bizonyára nem gondolt komolyan még egyik hatalmas intéző ur sem arra, hogy az az óriás nagy egérszörű dán-dogge vagy a herkulesi termetű fekete uszkar, esetleg a kulcsos-fogu buldog épen az ő legkedvesebb gyermekét találja az utczán összemarni vagy épen az ő gyöngéd idegzetű nőjét rémíti halálra egy ilyen bornyu nagyságu állat?

Kérünk tehát e téren is erélyes rendszabályokat, tisztelt főkapitány ur és nemes városi tanács és ne méltóztatásuk csak akkor gondolni a szájkosárra, mikor egy-egy veszettségű esetet vagy elmarást bejelentenek, mert a bajt a rendőrségnek megelőzni és nem csak utólag orvosolni kötelessége, a midőn rendszeren már késő is. Falui és tanyai kutyákat pedig egyáltalában ne bocsásanak be még azokékkal se a belvárosba. Nincsen azokra itt semmi szükség. Szóval jön a kánikula, tessék véget vetni a kutyákkal való szelid komédiázásnak!

(Folyt. köv.)

A kereskedők adóarányosítása.

Fűszerkereskedők értekezlete.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 10.

Lukács László pénzügyminiszter nem csekély feladatra vállalkozott amikor egy eszméből kiindulva kereszttül óhajtott vinni országszerte azt, hogy az adó kivetések ellen felzuduló panaszoknak végre valahára elejét vegye. Mert annyi bizonyos, hogy kevés bizottságnak akadt annyi dolga ebben a hazában, mint épen az adófelszólamló bizottságnak. És minden onnan eredt, hogy a pénzügyigazgatóságok tájékozatlansága folytán az adókivetés minden volt csak igazságos nem. Hogy ezen apró, de sokmás kellemtlenségeknek eleje vétessék: Lukács miniszter megoldást keresett és — valljuk be az igazat — talált is, még pedig elég zseniális megoldást eltekintve attól, hogy magában Debreczenben az eszme kivételére is zseniális vezérferfiak akadtak.

Az iparosoknál pár hét alatt kereszttül vitte Tóth Kálmán ipartestületi elnök azt, amit eleve szinte a lehetetlenséggel határosnak véltünk. Az adóarányosítás nehéz és fárasztó munkáját ő kezdeményezte nálunk és az egyéb téren sikerrel kereszttül vitt eszme diadala az ő nevéhez fűződik. — Mikor a kereskedők látták, hogy az iparos világban milyen szépen oldották meg a kérdést, mihamarabb munkához látott a kereskedő-társulat is, hogy a maga kebelében szintén nyélbe üsse az adóarányosítást.

A kereskedő-társulatnál tegnap délután kezdődött a munka. Elsőnek a fűszerkereskedők, mintegy százan tartottak értekezletet a kereskedelmi iskola dísztermében Bárdos Géza elnöke alatt.

A kereskedő társulat ügyésze Varga Lajos dr. és Kovács Mihály pénztárnok foglaltak még helyet az elnöki emelvényen és hosszas vita után odaterelték az ügyet, hogy a kereskedők belátva a kérdés czélszerű és hasznos voltát egyhangulag csatlakoztak az adóarányosítás kivételéhez. Természetesen nem volt minden nehézség nélkül, amíg meg értették némelyik kereskedővel, hogy ez esetben nem emelésről, hanem arányosításról van szó. Akadtak olyanok is, akik azt indítványozták, hogy addig ne bocsátkozzék tárgyalásba a gyűlés, amíg a pénzügyigazgató irásban nem adja, hogy az adó felemelésről itt nincs szó és hogy az ideai adó sem fogja meghaladni a mult esztendeit. Miután felvilágosították őket, hogy az eddigi összeg arányosításáról van szó csupán: lassan megkezdődött a munka és az egyesek adótételei fölött jött megállapításra a gyűlés.

A fűszerkereskedők ezzel végeztek tegnap délután és most az egyéb kereskedő szakosztályok jönnek sorra, amelyek az eddigi sikerekből számítva: remélhetőleg szintén megjegyezésre jutnak.

A felügyelő-bizottság válsága.

A városi zárszámadások ügye.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 10.

A „Szabadság” hosszabban beszámolt már arról a felügyelő-bizottsági válságról, mely Szántó Sámuel dr. lemondásával váratlanul megakasztotta az ötös, ellenőrzést gyakorló kiküldöttség működését. Ugyanakkor megemlékeztünk azokról az okokról is, melyek visszalépésre készítették az agilis bizottsági tagot, de kifejezést adtunk egyszersmind annak is, hogy a személyi okok következtében történt válság remélhetőleg rövidesen elsimul.

Mindez azonban nem teljedett be s a tegnapi teljes tanácsülésen, melyen Puky Gyula főispán személyesen elnökölt, élénk megbeszélés tárgyát képezte: *miként lehetne megoldani a mind égetőbb kérdést?* A felügyelő-bizottságnak ugyanis most kellene felülvizsgálni Debreczen város 1901. évről szóló zárszámadásait, hogy azután a gazdasági, jog- és pénzügyi bizottságok szankezióálásával közgyűlés elé kerülhetne. A zárszámadások megvizsgálása azonban egyre késik, mert a válságot súlyosbitja az a sajnálatos körülmény is, hogy a felügyelő-bizottság kitűnő elnöke, a szabadelvűpárt vezére Komlóssy Dezső betegen fekszik.

Miután azonban a zárszámadások felülvizsgálása immár elodázhatatlan szükség, a tanács válasza határozottan ragaszkodik ahhoz, hogy Szántó Sámuel dr. annyival is inkább vegyent részt a felülvizsgálati munkálatokban, mert elvált kötelezettségének csak ennek teljesítésével tesz cleget. A felelősség sulya övé is a multért s így lemondása csak a zárszámadások felülbírlása s a közgyűlés elé terjesztése után, a fölmentvény megadásának bevarásával lesz időszzerű.

A tanácsi határozatot Vecsey Imre tb. főjegyző, városi szenátor tudatja

4. Szántó Samu doktorral, ki úgy hisszük ezek után visszavonja lemondását s mint a felügyelő-bizottság jegyzője, újra elfoglalja azt a fontos és őt méltán megillető pozíciót, melynek betöltése felől ugyanis csak a gyűlés van hivatva határozni. A felülvizsgált zárszámadások halasztás nélkül közgyűlés elé terjesztendők s így közérdekű szükség, hogy a felügyelő-bizottság válsága véget érjen s e nagyfentosságu kiküldöttség a mielőbb felgyógyuló elnökkel Komlóssy Dezsővel együtt újra hozzá lsson komoly feladatának teljesítéséhez.

UJDONSAGOK.

Az ev. ref. elemi iskolák ügye.

A kiküldött albizottság előterjesztései.

Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnökle alatt nagyfentosságu tanügyi értekezlet volt tegnap délután négy órakor a városháza nagytermében. Jelen voltak az ev. ref. elemi iskoláztatás rendezése ügyében kiküldött bizottság tagjai közül az elnöklő polgármesteren kívül: Komlóssy Arthur főjegyző, Varga Károly jegyző — előadó, Roncsik Lajos főszámvevő, Zádor Lajos, K. Tóth Kálmán, Kiss Albert, Balogh Ferencz, Kovács József és Jeney Miklós egyházi jegyző.

A polgármester rövid elnöki megnyitója után Varga Károly előadó terjesztette elő a kiküldött albizottság javaslatát terjedelmes indokolás kapcsán. Első helyen a szükségletekről emlékezik a jelentés. Debreczen város törvényhatósága jelenlegi segélyéhez még 12,365 koronát kérnek fölvenni az 1903-ik évre szóló költségvetésben, hogy ebből szervezhessék a szükséges öt segédtanítóit, öt rendes tanító állást lakbér és illetékekkel együtt. Ehhez az újabb segélyhez a szükségelt tüzfát is kéri az új alkalmazottak számára — a tanácstól.

Ez a multhatatlan pótolni való, de ezenkívül az e hó 26-án tartandó közgyűléstől kérelmezni fogják a jog- és pénzügyi-bizottság által már javaslatba is hozott 71,000 korona építkezési költségnek függő kölcsönnel való fedezését is. Így a Pacsirta-utczán s a Homokkertben 2-2, a Kossuth-utczán 1 új iskolaterem volna építendő a legsürgősebb kívánalmak kielégítésére.

Az albizottság javaslataihoz Kiss Albert, Simonffy polgármester, Roncsik Lajos főszámvevő és mások szözlottak hozzá, ajánlva azt a vegyes bizottság hozzájárulására. Hosszabb megbeszélés után elfogadtatott az albizottság kettős javaslata s így egyelőre meg van oldva az ev. ref. elemi iskoláztatás nagyfentosságu kérdése. Ez az első lépés, melyet természetesen nagy és hosszús munkálatoknak kell követni, hogy teljes befejezést nyerjen az egész vonalon Debreczen kulturális szükségleteinek eme legsürgősebbje.

Fiu-e vagy lány?

— Férfiruhába öltözött szélhámosnő. —

A debreczeni rendőrség körözölevelle folytán nagystilű szélhámos leányt tartóztatott le a nyiregyházi rendőrség tegnap délután. A leány, aki minden tudatlansága és tanulatlansága mellett is olyan nagystilű gazságokat követ el mint Alexi Juliánna: kissé több értelmiséggel azokkal a nagyuri szélhámos asszonynepekkel vetekednék leleleményességben és ravaszágban.

Alexi Juliánna ellen pár hónappal ezelőtt egész sereg feljelentés érkezett a debreczeni rendőrséghez. Ami aztán fellette bonyodalmassá avatta az esetet az volt, hogy Alexi Juliánna személyleírásával kapcsolatosan férfiakat is köröztek, hol Tóth Márton, hol pedig Daróczy József néven. Sötétvörös haj volt a legfőbb ismertető jele és noha ilyen ismertető jele volt Alexi Juliánának, mégsem sikerült őt mind a tegnapi napig kézrekeríteni. Amikor megnőtt némileg a haja: leánynak öltözve szolgálónak szegődött. Ott aztán lopott, rabolt, sőt betöréseket is követett el, aztán lenyírva a haját, férfinak öltözött és mint bolti szolgáló vagy hetes szegődött el, hogy a rendőrséget könnyebben tévutra vezethesse nyomozás közben.

Alexi Juliánna Budapestről került Debreczenbe, a hol egy Sz. Tóth Mária novü eselédleány könyvét ellopta és azon a nevet Sz. Tóth Mártonra hamisította meg.

Miután így egy férfi és egy nő munkakönyv volt a kezében: könnyen üzhette ravasz szélhámoskodásait. Debreczenben először mint szolgáló lány szegődött el egy uri családhoz, ahol minden ellopni valót ellopott, majd Zelinger Ede címfestőhöz szegődött el hetesnek és ott heteken át szolgált sz. Tóth Márton néven, amíg egyszer alkalma nyílt a lopásra és Zelinger Edétől 20 korona pénzt ellophatott. A lopás után aztán nyomtalanul eltűnt.

Zelinger feljelentette a rendőrségen és a személyleírás alapján kitűnt, hogy Sz. Tóth Márton azonos egy a fővárosból körözött Alexi Juliánával, aki Sz. Tóth Mária eselédleány könyvét hamisította meg, eltekintve attól, hogy több rendbeli betöréses lopás is terheli a lelkiismeretét. A debreczeni rendőrség annak idején kiadta ellene a körözölevellet de csak most sikerült Alexi Juliánát kézre keríteni Nyiregyházán, ahol hasonló szélhámoskodásai miatt gyűlt meg a baja a rendőrséggel. Az elfogatásról értesítették a debreczeni rendőrséget és valószínű, hogy ide toloncsolják, hogy felelősségre vonhassák debreczeni elintézetlen ügyeiért.

* **Orvosok adója.** A debreczeni orvos-és gyógyszerészek III-ad osztályu kereseti adójának arányosítása céljából megalakult bizottság e hó 13-án délutáni 4 órától ülést fog tartani az orvos-gyógy-szerész-egylet új helyiségében. (Piacz-utca 31.) Ez ülésre az érdekelt feleket elnöki megbizásból meghívja dr. Horváth Károly orvos-szövetségi titkár.

* **Érdekes régiségek.** A Nemzeti Múzeum — budapesti levelezőnk értesítése szerint — ismét érdekes régiségekkel gazdagodott, a melyekre a bihaesi meset restaurálásánál bukkantak. Ez az ugynevezett meghódított (fejtija) mecset 1591-ig, a mikor a törökök elfoglalták Bihaesot, Szent Antalról elnevezett kat-

holikus templom volt és a dominikánusok kolostorához tartozott. A törökök a templom mecsetté, a kolostort részint iskolává alakították át. A mecsetet nemrégiben restaurálták; az ajtók és ablakok gótikus formáját visszaállították s a fehérre meszelt, a Koránból vett mondásokkal teleirt falak vakolata alól szép freskók tüntek elő. Mikor pedig a mecszet deszka padlózatát és az alatta talált kőlapokat fölszedték, ez utóbbiak esupa két-három százados sírköveknek bizonyultak. Mind-egyikén latin fölírás mondja el, hogy kinek nyugvó helyét jelölte; az egyik 1565-ből származik (Szacsis János eszásári kapitány), a másik 1519-ből (Farkassics Miklós, elesett a törökökkel vívott csatában), a harmadik 1523-ból (a Kobasics-család sírboltja), a negyedik 1502-ből (a Bukovics-család sírboltja), a többi sírkövek összetörtek és az évszám hiányzik róluk. A kövek alatt sok emberi esont hever, de semmi egyebet nem találtak; a mi egészen természetes, mert a törökök elfoglalván a várost, bizonyosan fölhányták ezeket a sírokat is és magukkal vitték a halottakon volt összes értékesebb tárgyakat. A sírkövek és a talált emberi esontvázak most a Nemzeti Múzeum birtokába kerültek.

* **A h-nánási egyház és a miniszter.** A hajdu-nánási ev. ref. egyház tudvalevőleg főgimnázium építését tervezi. Az egyházkerülettel kötött erre vonatkozó szerződést — mint értesülünk — a vallás és közoktatásügyi miniszterhez terjesztették fel jóváhagyás végett. A nánásiak egyuttal azt is kérvényezik, hogy államsegélyben részesítse őket a miniszter.

* **Az ismeretlen örült asszony.** A brassói rendőrőkapitányság értesítte a debreczeni rendőrséget, hogy az ottani vasutállomásnál egy körülbelül 35-40 éves nőt tartóztatott le, aki feltűnő viselkedésével vonta magára a figyelmet. Az urias öltözött nő nyakában arany nyakék volt e felírással: „Isten áldjon!” Újjain karikagyűrű „R. M. 1884.” jellel. A szerencsétlen nő valószínűleg elmezavart, mert nevét sem tudja megmondani. Bevitték az ottani közoktatóházba, hol megfigyelés alatt áll. Farkas brassói főkapitány aziránt kereste meg a debreczeni rendőrőkapitányságot, hogy kutatasson utána, nem debreczeni illetőségű-e a szerencsétlen nő.

* **A Jogász Önképző-Kör évszázó gyűlése.** A Jogász Önképző-Kör tegnap délután négy órakor tartotta meg évszázó gyűlését Barabás Andor joghallgató elnökle alatt. A gyűlésen a titkár számolt be a kör működéséről, majd a pénztáros terjesztette be a számadásokat, melyek helyesnek találtattak s a pénztárosnak a felmentvényt megadták. Ezután a szünidei fentartó-bizottságot választották meg. E bizottság tagjai: Fáy Arthur, Balkányi Kálmán és Csáky Dezső joghallgatók.

* **A „Petőfi Dalkör” gyűlése.** A „Petőfi Dalkör” e hó 12-én Komlóssy Arthur városi főjegyző elnökle alatt választmányi ülést tart a városháza nagy tanács-termében. A délutáni fél 6 órakor kezdődő gyűlés tárgya a mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása, a választmány megalakulása, egy nyári multság rendezése és a folyó ügyek tárgyalása. Az ifju, de már is nagy sikereket elért dalkör tagjai e gyűlésre ezuton is meghivatnak.

* **Bogdánék az ügyészségnél.** Tisztességes iparos gyermeke *Bogdán József*, az a notórius zsebmetsző, kire most megint hosszabb börtönbüntetés vár. Valóságos szegényfoltja családjának, mely tisztességes munkával keresi kenyerét. A rossz utra tért fiu már kisebb korában megromlott vért árult el. Előbb otthon kezdte a lopást szülei házában, majd gonosz indulatu társakkal szövetkezve, mások tulajdona ellen tört. Beesületes jó szülei hasztalan követtek el mindent, hogy jó utra térítsék s tisztességes emberré tegyék: *Bogdán József* folyvást lejjebb haladt a bűn lejtőjén. Valóságos zsebmetszőfőnök ma már, aki az ország különböző részén is ismertté tette nevét. A *Szolnoki* rendőrség értesítése szerint *Szolnokon* is megfordult a napokban honnan a vonattal *Aradra* utazott. A vonatban megismerkedett egy kereskedővel, kitől ellopta a pénzesztárcáját, melyben *háromszáz hatvan korona* volt. Ebből telt aztán *Debreczenben* kocsikázásra és tivornyázásra. A rendőrségnél számtalan adat van ellene, mert nem igen válogatott az eszközökben. Ha szorult a dolga meglopta a kofát, a vidékről bejövő tejárus-asszonyt. Most aztán utóléri szomorú végzete hozzá hasonló társával *Sárkány* nyal együtt. A rendőrség átkísérte őket az ügyészséghez, honnan egyhamar nem fognak kikerülni a szabad levegőre.

* **Eltűnt pinczér.** A híres régi *Bikaszálló*, melynek falai között a régmúltak sok vidám órája pergett le, gazdagabb lett tegnap egy szenczációval. Ez ugyan emlékiratba nem igen vehető be, legfeljebb a rendőrség jegyzőkönyvében foglalhat helyet. Az igaz, hogy ilyen eset a gondos felügyelet, megkettőztetett figyelem mellett nem is igen fordult még elő az országos hírű szállóban, de hát furfangos gazemberekkel szemben gyakran meghiusul a legnagyobb órködés is. Tegnap egy előkelő társaság vacsorázott a *Bikában* s midőn távozni akartak, a társaság egyik női tagja meglepetve vette észre, hogy kedves és drága aranyórája eltűnt. *Lendelbauer Kálmán*, a szálló üzletvezetője, mindent elkövetett, hogy az eltűnt óra megkerüljön, de hiába! ... Tegnap éjjel aztán kipattant a titok. A szálló egyik alkalmazottja *Kogetz Károly*, devecseri illetőségű pinczér eltűnt a szállóból. *Lendelbauer* jelentést tett az eltűnésről a rendőrségnek, mert nagyon valószínű, hogy az aranyórát *Kogetz* tűntette el. A rendőrség nyomozást indított az eltűnt pinczér ellen, mely hihetőleg eredménynyel fog járni.

* **A városi közgyűlés tárgyai.** A városi tanács *Puky Gyula* főispán elnöklése alatt teljes ülést tartott tegnap. A tanács az e hó 26-án tartandó közgyűlés tárgyait vitatta meg és készítette elő.

* **Pályázat erdőőri állásokra.** A földmivelésügyi miniszter leiratot intézett a tanácshoz, melyben felhívja, hogy tegye közhírré, miszerint a királyhalmi, vadász-erdei, lipótújvári és görgény-szent-irreai erdőőri szakiskolákban október 1-én kezdődő tanfolyamra részben állami, részben saját költségen több hely töltendő be. Azok, kik pályázni akarnak, pályázati kérvényeiket július hó 15-ig a földmivelésügyi miniszterhez adják be. A részletes pályázati feltételek *Szabó Kálmán* vá-

rosi aljegyzőnél a városházán vagy *Török Gábor* városi erdőmesternél a Nagyerdőn megtekinthetők.

* **Évzáró istentisztelet.** A nagytemplomban esütörtökön reggel 8 órakor évzáró istentiszteletet tartanak a főiskolai összes tanszakok részére. E miatt esütörtökön reggel 7 órakor a rendes istentisztelet elmarad.

* **Versenydíjnyújtás.** A m. kir. budapesti 1 honvéd kerületi parancsnokság közhírré teszi, miszerint f. évi június hó 16-án Debreczenben a következő kiszolgáltatási állomások számára fog versenydíjnyújtást tartani kenyér zab, széna, almószalma és tűzifából; Nagyvárad, *P.-Ladány*, *Debreczen*, *H.-Szoboszló*, *H.-Hadház*, *Hosszu-Pályi*, *Bihar-Diószeg*, *Székelyhíd*, *Vámos-Pécs*, *Szalacs*, *Pocsaj*, *Berek*, *Böszörmény*, *Almosd*, *Szilágy-Somlyó*.

* **Gazdák hitelszoportja.** A „Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank” kebelében megalakult „gazdák hitelszoportja” lelkes felhívásának máris megvan a kívánt eredménye. Napról-napra újabb jelentkezők lépnek be a csoportba, mely nagyfontosságú hivatásánál, melylyel a *gazdaközönség hitelének javítását célozza* — fontos hézagot fog betölteni a helyi pénzpiacra. A felhívás az a része, mely arról szól, hogy a mezőgazda sok helyett védtelenül áll a gabonauzsora és elővételi üzletekkel szemben — téves magyarázatokra adott okot, a mi annyival is inkább sajnálatos, mert *Debreczen* terménykereskedői jóval föltötte állanak az esetleges gyanúsító ferdítéseknek. A gabonauzsorát mindössze érinti a tárgyilagossá felhívás, mely minden sorában a *gazdaközönség hitelének javítását célozza* és hirdeti. Ezt és semmi mást s így félremagyarázása már a jó ügy érdekében is elítélendő.

* **Fazekas Mihály siremlékének ügye.** Fölkérteünk a következő sorok közlésére:

Nyilatkozat.

A „Debreczeni Ujság” tegnapi számában (1902. június 10) azt írja, hogy a főiskolai irodalmi társulat elvetette a Csokonai körnek azon átiratát, melyben a *Fazekas Mihály* siremlékére begyűlt alapnak az átadását kérte a társulattól. Ez a hír határozott tévedés. A Csokonai kör nem kért, hanem adott az irodalmi társulatnak 100 koronát a *Fazekas Mihály* siremlékére minden feltétel nélkül. — Legföllebb az irodalmi társulat elnökének vagy valamely tagjának azt az indítványát szavazhatta le, amely az én magántermészetű óhajtásomra kerülhetett az irodalmi társulat elé. Kifejeztem ugyanis többek előtt azon véleményemet, hogy a *Fazekas Mihály* siremlékének felállítására hivatottabb volna a Csokonai-kör és így jó volna az egész ügyet a Csokonai-körre bízni. Ha az irodalmi társulat nem akarja kiadni a kezéből ezt a szép kezdeményt, joga van hozzá, magam kívánom legőszintebben, hogy célját érje el mentül előbb.

Debreczen, 1902. jun. 10.

Kardos Albert
a Csokonai-Kör titkára.

Ugyancsak ily értelmű nyilatkozatban czáfolja a szóban forgó közle-

ményt a főiskolai irodalmi társulat elnöksége is.

* **Helyszíni szemle a Vekerén.** A *Debreczen* várostulajdonátképező *Vekeri* birtokon tegnap tartott helyszíni szemlét a városi tanács megbízásából *Király Gyula* tanácsnok, *Ábrahám László* tisztifőügyész és *Berényi Gábor* városi mérnök. A kiküldöttek megbecsülték a régi bérlő *Hidvéger Mihály* által létesített szőlőtelepet, épületeket és egyéb alkotásokat s azokat leltározva adták át *Szöllőssy Ferenc* és *Rezső*, a *vekeri* birtok új bérlőinek.

* **A stipendiumok kiosztása.** A kollégium kis tanácstermében tegnap délután gyűlésezett a közös tanári kar. A gyűlés főtárgyát az ösztöndíjak kiosztásának részletei képezték. Megállapították, hogy a főgymnasium, jogakadémia, teológia és a tanítóképződe ifjúsága között kiknek juttatják az egyes ösztöndíjakat.

* **Hitközségi közgyűlés.** A debreczeni izraelita hitközség június hó 15-én vasárnap délelőtt tíz órakor a hitközség tanácstermében (*József kir. herceg-utca*) közgyűlést tart, melynek tárgya a képviselőtestület előterjesztése tanácsterem építése és e czélra harmincezer korona töketörlesztési kölcsön felvétele iránt. A tárgy rendkívüli fontossága és elhalaszthatatlan voltánál fogva a hitközségi tagok okvetlen megjelenésre kéretnek.

x **Höncspátia vérgyógyászat.** E helyen már több ízben lett ezen új gyógymódról utalva, mely valóban kiválóan értékes, mondhatni ma a legbiztosabb és legjobb gyógymód. Nincs az a gyógyfürdő, nem létezik az a gyógykezelés, mely oly tökéletes és tartós gyógyulásokat képes volna produkálni, mint ezen egyszerű, kellemes és semmi mulasztással egybekötött új gyógymód. Ezen új gyógymód nagy képzettségű és genialis feltalálója, dr. Kovács J. fővárosi orvos e találmányával soha el nem hervadó babérokat és számtalan szenvedő betegnek örök hálaát biztosította magának. Tízennégyévi tapasztalat mutatta, hogy a tavaszi kúrák a legszebb sikerrel járnak asthma, szív-, tüdő-, gyomor- és bél-bajoknál, idegbetegségeknek, különösen neurasthenia, hysteria és makacs borbajoknál. — Olyan betegeknek, kik e felsorolt bajok egyikében szenvednek és máig gyógyulást nem nyertek, őszintén ajánljuk első sorban a vérgyógyászatot igénybe venni. Dr. Kovács J., kinek Budapest, V., Váci-körút 19. sz. I. emelet alatt egy e czélra szolgáló rendelő intézete van, ott naponta betegeket fogad és meghívóra betegeket látogat a fővárosban és a vidéken. Levélbeli megkeresésre szívesen szolgál felvilágosítással és tanácsal.

x **Donogán és Somossy** üzletében tanulók felvétetnek.

x **Nyitva van Debreczen** legszebb, természetes nyári kerthelyisége. A *Márkus Jenő* bor- és söresarnok udvarkertje, a mely szőlőskertekkel szomszédos. A délutáni és esti órákban a legpompásabb levegőjű és legkellemesebb szórakozó hely ez ma városunkban, hol minden nap „vacora különlegességek, jégbehűtött italok, a legjobb *Dréher-féle* sör kapható. „Piros bor” literje 30 krajczár.

TANÜGY.

Megnyitott iskola. A kanyarójárvány dühöngése miatt városunk elemi iskoláinak nagyjából hosszabb időre be kellett zárni. A többiek már régebben megnyitották, de a Bethlen-utcai zárva maradt, mert e részen még mindig uralkodott a járvány. Most azonban már itt is megszűnt az akadály s a főorvos jelentése alapján a polgármester ez iskolát is megnyitotta.

Iskolaszéki ülés. A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke ma délután négy órakor ülést tart az egyház tanástermében. A gyűlésen folyó ügyeket fognak tárgyalni.

EGYLETI-ÉLET.

A „Debreczeni Torna- és Kerékpáros-Egyesület” választmányi ülése. A „Debreczeni Torna- és Kerékpáros-Egyesület” e hó 9-én tartott választmányi ülést az új Sport-téren Lasz Gallner Kálmán elnöke alatt. A gyűlés tárgyai közül nevezetesebbek voltak a következők: Az egyesület Lehmann Gusztáv egyesületi tag elhunyt felett részvétének adott kifejezést s koszorút helyezett koporsójára. A kiküldött bizottság jelentése szerint a sporttér és tribün teljesen kész; legközelebb a zuhany is elkészül, melyért a tagok külön 1 koronát fizetnek. Elhatározta az egyesület, hogy a térhez vezető utat jókarba hozatja. Az egyleti élet élénkítésére július hó 6-án országos jellegű kerékpáros- és atletikai versenyt rendez. Végül az egyesület elhatározta, hogy a jövő évi országos tornaversenynek Debreczenben való megtartását fogja sürgetni. A besztercebányai országos tornaünnepélyre dr. Horvay Róbert egyesületi titkárt küldi ki.

TÁVIRATOK.

A magyar kormányválság híresztelések.

Bécs, június 10. A *Neue Freue Presse* esti lapjában a leghatározottabb forrásból kijelenti, hogy Magyarországon ezidőtájt semmiféle kormányválságról szó sincsen. A helyzet — ugymond — komoly ugyan, de Magyarországra nézve semmikép sem válságos.

Az angol-bur béke.

London, június 10. A hivatalos vesztesség-lajstrom szerint e hó 4-én Litlennél (?) Vereening mellett egy tiszt elesett és egy megsebesült. Athole mellett ugyancsak 4-én egy ember sebesült meg.

Durban, június 10. Schalk-Burger felhívást intézett a koncentrációs táborokban lévő burgherekhez, a melyben felszólítja őket, hogy a multat feledjék és bocsássák meg s dolgozzanak a többiekkel a dicsó brit lobogó alatt,

A részvét Krüger iránt.

Ufrucht, június 10. Krüger a világ minden részéből kapja a részvétáviratokat. Ufrucht villájáról levétette a transvali és oranjei lobogót, a mivel látszólag elismerte anglia főnnhatóságát.

A koronaügyész nyugdíjazása.

Budapest, június 10. (Saját tudósítónktól.) Hannersberg Jenő koronaügyész, megrongált egészségi állapotára való hivatkozással, beadta nyugdíj iránti kérvényét az igazságügy miniszternél. Utódjául Székely Ferencz budapesti főügyészt emlegetik, kinek helyét viszont Thassy Pál, a nemrég kinevezett koronaügyész-helyettesével, volt nagyváradi főügyésszel töltik be.

A magyar delegáció utolsó ülése.

Budapest, június 10. (Saját tudósítónktól.) A magyar delegáció ma délután négy órakor tartotta utolsó ülését, melyen az összes határozatokat, végső szerkezetükben is elfogadták. Az országos bizottság fáradhatlan, odaadó működéséért őfelsége, a király nevében és parancsából Kállay Béni miniszter fejezte ki elismerését. Majd a közös kormány nevében Andrássy Gyula gróf elnök fejezte ki köszönetét és elismerését az országos bizottságnak, mire az ülés a király éltetésével feloszlott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Esküdtzéki tárgyalások június hóban.** A debreczeni kir. törvényszék, mint esküdtbíró, e hónap 16-án ismét megkezdte működését, hogy ítélkezzen azokban a súlyosabb beszámítás alá eső bűnügyekben, melyeket a törvény az esküdtzék elé utal. Az esküdtbíró e ciklusban hat bűnügyet tárgyal. A tárgyalásokon dr. Szűts Miklós törv. elnök és dr. Szeőke István, törv. bíró elnökölnék. A tárgyalások a következők:

Június 16-án Szabó Imre ellen gyilkosság büntette miatt.

Június 18-án Smidróczky István ellen rablás büntette miatt.

Június 19-én Szatmári Ferencz és társa ellen osztály elleni izgatás vétsége miatt.

Június 20-án Vas Lajos ellen szándékos emberölés miatt.

Június 23-án Vas András ellen két rendbeli gyilkosság büntetének kísérlete miatt.

Június 25-én Lukatos Adolf és társa ellen haláltokozó súlyos testi sértés miatt.

A tárgyalásokat naponként reggel kilenc órakor kezdik.

§ **Kohn testvérek csődügye.** Mintegy három év előtt Kohn Testvérek cég alatt fűszer és lisztüzlete volt Kertész Márton debreczeni kereskedőnek, aki még 1899-ben csődöt kért maga ellen

de mivel üzleti könyvei nem voltak egészen rendben: csalárd bukás miatt feljelentést tettek ellene. A passzívák annak idején mintegy 70 ezer koronára rugtak. A debreczeni kir. törvényszék Szeőke István dr. elnöke alatt tegnap tárgyalta az ügyet, Kertész Márton sirva tette meg beismerő vallomását és ami enyhítő körülményt magára nézve fel tudott hozni az esupán annyi volt, hogy a családját szerette volna megmenteni a nélkülözéstől. A tegnapi nap folyamán számos tanut hallgattak ki. A tárgyalás folyik.

§ **Verekedő legények.** Püspök-Ladányban sem különbek a paraszt legények, mint másutt, mert biz ott is megérik, hogy összezörrennek valami felett, aminek aztán rettenetesen rossz vége szokott lenni. Mácsai Károly és Balogh Lajos szintén ilyen ügyes-bajos dologban jártak tegnap a debreczeni igazságügyi palotában. Mácsai volt a vádlott, mert verekedés közben ő ütött nagyobbat. A törvényszék azonban figyelembe véve a dolgok illeten állását, Kőrösi Kálmán dr. védbeszéde után Mácsait felmentette e vád alól. Az ügyész felebbezett.

§ **A törvényszék halottja.** A debreczeni kir. törvényszéken gyászlobogó leng tegnap reggel óta. Kiss Lajos törvényszéki irodatiszt, aki 40 esztendeig iktatta a váltó kereseteket, tegnap meghalt.

§ **Feldmészter Lajos összbüntetése.** A debreczeni kir. törvényszék pár héttel ezelőtt több rendbeli lopásért Feldmészter Lajost összefoglalva 5 heti fogházra ítélte. Tegnap mondta ki a törvényszék Szeőke István dr. elnöke alatt Feldmészter Lajosra az összbüntetést. E szerint az öt heti fogházat a törvényszék egy hónapi összbüntetésre szállította le.

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Irta: Jablonczay Kálmán.

IV.

A szenvedély rabja.

(Folytatás.)

16
Az asszony a tükörből látta, hogy minő félelemmel kinlódott a kapesok kibontásánál. — Gyorsabban! — mondta majdnem susogva.

Abban a pillanatban leesett a fűző a földre, és előttem állott észbontó pompájában.

Ezt meglátni, ennek kábitó illatát — szerelmes lelkemnek belehelni — csak egy sóhajítás kellett. — Másik perczben ott térdeltem lábai előtt — és őrzöngő szenvedélylyel esékoltam az alá csüngő kezét.

Fellobogó szerelmemtől üzelve talán ordítottam is, talán fekete arczom féle glóriát font a szerelem, vagy előre kiszámított kelepezebe kerültem, elég az hozzá, hogy unóm, a nélkül, hogy kidobott volna — és kint a többi szolgálától megragadtatott volna, hogy fejemet, ezt a bolond lázas fejet törzsétől elválasszák... lehajolt és megcsókolta verejtékes homlokomat.

A csók után örültem szöktem fel térdelő helyzetemből és a leggyönyörűbb asszonyt karjaimba zártam.

V.

Cselszövés.

Másfél hónapig tartott ez az égi gyönyörűség — most már izzóvá vált véralkatomnak. Nem zavart bennünket

semmi sem — nem félhettünk senkitől sem.

Az asszony szerelme épen olyan igazinak látszott, mint a minőt én éreztem iránta.

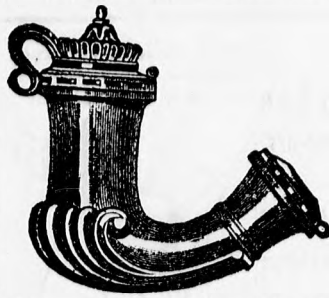
(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.

Dr. Török Vilmos, orvos

Hajdu-Szoboszló, Vasut-u., Szabó Mihály-féle házban orvosi működését megkezdte.

Valódi tajték pipák és szipkák

legelőcsőbb
árban

kaphatók

Szent-Királyi Tivadar
műiparáruüzletében.

A legjobb arc-
szépitőszert a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehiríti és bársony puhává tieszi.

Minden ártalmas alkotrészt nélkül!

Serail-szappan. } Kitünő toillet szappanok a
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra. =

Serail-puder. Kiváló finom arczpor háromszinben, fehér, rózsza és crème 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szajviz. A legjobb szajviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguariájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárában, Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely ára
70 fillér

Balkénes iszapfűrdő

lithimnos forrása.

Páratlan gyógyhatásu

VESE-, HÓLYAGBAJOK-nál
ÉS KÖSZVÉNYNÉL. o o o

Kénes, nemkülönb

o ritka gyógyerejű o

MOÓRFÜRDŐI

a legjobb eredménnyel használtatnak esuzos bántalmaknál o o o és női bajoknál. o o o o

Villanyosfény- és vil-

lanyos vízfűrdőiben,

továbbá hidegviz-

gyógyintézetében az

IDEGBAJOSOK ÉS
IDÜLT IZZADMÁNYOKBAN

szenvedők találnak

o o gyógyulást. o o

Teljes penzió (lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 5 koronától feljebb. Munkás sanatoriumban (lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 2 koronáért. Egy rekesz lithimnos savanyviz 25 és fél o o literes üveggel 5 korona. o o o

Huzás folyó hó 12-én d. u. 6 ó.

Főnyeremény legkedvezőbb
esetben 260.000 korona. =

Sorsjegy ára 4 korona.

Ezen államsorsjegyek

f. hó 12. délután 4 óráig kaphatók

a

DEBRECZEMI IPAR- ÉS KERESKEDELMI-BANKBAN

Iparbank-udvar.

Piacz-utca 58.

APRÓ HIRDETESEK

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovatban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételéért 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válaszra beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

<p>A KI eladni vagy venni kíván</p> <p>butort földet bort szőlőt üzletet házat stb.</p> <p>vinczellére kulcsárnőre üzletvezetőre könyvelőre üzletársra segédre</p>	<p>szobaleányra szolgállóra stb.-re van szüksége adja fel hirdetését a „SZABADSÁG” kiadóhivatalánál. Kiadó uri lakás a Morgó-utca 25. számú házban, külön udvarral és kerttel, mely utcai udvari szobákból és mel- lékhelyiségekből áll.</p>	<p>Vaj, naponta friss kilója 1 frt. 20 kr-ért kapható DEUTSCH LAJOS fűszer kereskedésében Piacz-u. 38. Legalkalmasab ajándék egy fényképező kamra. Kellemes szórakozás és</p>	<p>hasznos időöltés. Ingyen oktatás és utasítás. Tes- sék árlapot kérni Komáromi József fényké- pészeti szaküzletéből Deb- reczen, Piacz 12.</p>	<p>Hol a jó és olcsó! Fazekas Kálmánál Hatvan u. 4 sz. (Koszor- us-ház), hol mindennemű földfestekek valamint pil- lanat alatt száradó szo- bapadló és butor lak- kok, firnisz, vékony és vastag asztalos enyv 38 kr. kilója és minden e szakmába vágó cikkek olesóbban mint bárhol a nagyérdeműközönségren delkezésére állanak. 100 kiló portland 5, 100 kiló román 3 kor.</p>	<p>Modern 6 szoba, előszoba, mellék helyi- ség azonnal kiadó Szt. Anna-utca 48. sz. Hirdetéseket felvétetnek a kiadóhivatalban Csapó-utca 9.</p>
---	---	---	--	--	--

**Tavaszi és nyári idény
1902**
Valódi brüni szövetek.

Egy szelvény 3,10 méter hosszú,
teljes férfi-öltöny (kabát, nadrág és mel-
lény) csak

frt. 2.75, 3.70, 4.80 jó	} valódi gyapju- szövet.
" 6.— és 6.90 jobb	
" 7.75 finom	
" 8.65 finomabb	
" 10.— legfinomab	

Egy szelvény fekete salonöltönyhöz 10 frt.,
ugy felöltőszövet, turisztalódn, legf. kamm-
garn stb. küldetik szét gyári áron a szolid és
megbízhatónak elismert posztógyári raktár által

Siegel-Imhof Brünben

Minta ingyen és bérmentve. Mintasz-
rinti szállításért biztosíték. Magánvevők, ha
közvetlen rendelik fentti gyári-forrásnál, jelen-
tekenyen takarítanak.

TRENCSEN-TEPLITZ

kénesfürdő Felső-Magyarországon.
„Kárpátok gyöngye.”

Tepla-Trencsén-Teplitz állomástól 20 percnyi
távolságra. Magyarország legerősebb kénesfürdői
37—42 fok C. természetes melegforrásokkal.

Eredeti iszap
köszvény, csuz, bénulás, neuralgia, ischias
stb. ellen.

Tükörfürdők, külön hölgyek és külön urak
részére. Kényelmesen és diszisen berendezett
medenczfürdők, hidegviz gyógyítás, magas
hegyi forrsvizvel, message gyógyítás electro-
mossággal, gyógyító torna, savó- és terrain-
kura. Az egészségre és az ember kényelmére
való tekintetből minden követelményeknek meg-
felel. Olesó lakások, köztük Teplitz-szálló, Garni
forrás-udvar, kastély a Sinaház és a Három-
szív-ház, melyek különösen ajánlhatók. Jó és
olesó ellátás a „Teplitz” gyógy-szállodában,
az „Ausztriában” az elefánt szállodában az ortho-
dox-izraliták számára és más vendéglőben.
Májustól—szeptemberig a teljes ellátás 6 ko-
ronáért. Ellátás nélkül 3 korona: fürdő (ruhá-
val), szoba (fűtéssel). Naponta hangversenyek,
színház és más egyéb mulatságok. Szélmen-
tes hely. Pormentes levegő. Hetezernél több
vendég. Társas-kocsi és kettősfogat min-
den vonatról. A fürdő egész éven át
nyitva. A tulajdonképeni fürdő-évad azonban
május 1-től szeptember végéig tart. Ké-
pes prospektusokat ingyen küld szét a fürdő-
igazgatóság.

... 50 évi siker ...

**ESZÉKI ...
ARCZKNÓCS
ÉS ESZÉKI ...
SZALVATOR-
SZAPPAN ...**

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr ösz-
szes tisztátalanságát.

Valódi csakis a
DIENES J. C. SZALVATOR
gyógytárából.
ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arczkenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb Szalvator-szappan " 1 kor.
1 tégely kézi paszta " 1 kor. 20 fill.
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkát-
résztől és megfelelnek tökéletesen a 71,012
száma B. m. rendeletnek.

FORAKTAR, BUDAPESTEN
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerész ...
VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 29.

**Divatos
női mosó ruha szövetek:**

BATISTOK, ZEPHIREK,
ÁTTÖRT KELMÉK ...
SZINES
ANGOLVÁSZNAK
COSMANOSI
SZINTARTÓ INDISCH-
FOULARD, SAVANNAH,
CHINÉ CSIKOS ÉS
KOCZKÁS VÁSZNAK
Métere 27 kr.
és 32 krajczár.
SZERB ÉS CSALÁNY-
VÁSZNAK ...
15 krajczártól
22 krajczárig.
TURISTA INGEK
nagyválasztékban
SZABÓ LAJOS FIAI cégnél
Debreczen, Rózsater.

„DURABEL”
zöld fedellemez, tartósságra és célszerűsége nézve
felülmulhatatlan.

Carbolineum, Kátrány, Kocsikenőcs,
elszigetelő lemez, aszfalt és kőfedél-
lemez:
John-féle szab.

Kéménytoldok, Kémény-ajtócskák, lég-
mentes zárral, padlás-ablakok kovácsolt
vasból kapható

LUKÁCS VILMOS-nál DEBRECZEN,
Hatvan-utca 5.
Melocó Péter beton és csement-áru gyáranak képviselője.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.